

**VENDIM**  
**Nr.655, datë 23.9.1996**

**PËR MIRATIMIN E STRATEGJISË SË PRIVATIZIMIT TË BANKAVE TREGTARE SHTETËRORE**

Në zbatim të ligjit nr.8033, datë 16.11.1995 “Për transformimin e bankave tregtare shtetërore në shoqëri tregtare dhe lejimin e privatizimit të tyre”, me propozimin e Ministrisë së Financave, Këshilli i Ministrave

**VENDOSI:**

1. Miratimin e strategjisë së privatizimit të bankave tregtare, që i bashkëlidhen këtij vendimi.
  2. Për zbatimin e këtij vendimi ngarkohen Ministria e Financave, Ministria e Privatizimeve dhe institucionet e tjera që kanë lidhje me privatizimin e bankave shtetërore tregtare.
- Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

**KRYETARI I KËSHILLIT TË MINISTRAVE**  
**Aleksandër Meksi**

**STRATEGJIA E PRIVATIZIMIT TË BANKAVE TREGTARE SHTETËRORE**

**1. BAZA LIGJORE**

1.1 Kjo strategji hartohet në përputhje me ligjin nr.8033, datë 16.11.1995 “Për transformimin e bankave tregtare shtetërore në shoqëri tregtare dhe lejimin e privatizimit të tyre” dhe ligjin nr.8075, datë 22.2.1996 “Për sistemin bankar në Republikën e Shqipërisë”. Ky dokument trajton parimet, etapat, mënyrat dhe teknikat e privatizimit të bankave shtetërore.

1.2 Ky dokument parashtroi objektivat afatshkurtër dhe afatmesëm të qeverisë për privatizimin e bankave shtetërore, si dhe rolin e qeverisë, Bankës së Shqipërisë dhe vetë bankave në procesin e privatizimit.

1.3 Ky dokument do të shërbejë për të krijuar bazën mbështetëse për punën dhe vendimet operative të ministrave përkatëse dhe të bankave shtetërore gjatë gjithë procesit të privatizimit.

**2. QËLLIMI**

2.1 Qeveria privatizon bankat shtetërore, duke synuar përsosjen e sistemit bankar aktual dhe krijimin e një sistemi bankar efektiv, të qëndrueshëm dhe të shëndoshë financiarisht, që të jetë mbështetje për rritjen e shpejtë të ekonomisë së vendit. Privatizimi i bankave shtetërore do të bëhet shkallë-shkallë brenda një periudhe të pranueshme. Për këtë arsye qeveria synon që brenda vitit 2000 të realizohet privatizimi tërësor i secilës bankë shtetërore. Kjo përbën edhe qëllimin final të procesit të privatizimit të bankave shtetërore në veçanti dhe të reformimit të sistemit bankar në tërësi.

**3. OBJEKTIVAT E QEVERISË NË PROCESIN E PRIVATIZIMIT TË BANKAVE SHTETËRORE**

Objektivat e qeverisë në procesin e privatizimit të bankave shtetërore do të jenë:

a) Krijimi i një sistemi bankar të fortë, efektiv dhe konkurrues.

Duke privatizuar bankat, krijohet mundësia për modernizimin dhe përmirësimin e cilësisë së shërbimeve bankare, futjen e produkteve e të teknologjive të reja.

b) Shitja tek investitorët strategjikë, duke synuar shpërndarje të gjërë të pronësisë mbi kapitalin.

Shpërndarja e kapitalit në procesin e privatizimit të jetë sa më i gjërë, por në të njëjtën kohë do të synohet edhe drejtimi i korporatizuar i bankës.

c) Zhvillimi i tregjeve kombëtare të kapitalit.

Privatizimi i bankave shtetërore do të ndihmojë procesin e zhvillimit të tregjeve të kapitalit në vendin tonë, si dhe në tërheqjen e investimeve të huaja.

ç) Mbrojtja e interesave të klientëve të bankës dhe të investitorëve të vegjël.

d) Kalimi tërësor i bankave në duart e sektorit privat. Kjo përbën dhe qëllimin afatmesëm të qeverisë në procesin e privatizimit. Por gjatë kësaj periudhe, në përputhje me zhvillimet fiskale, qeveria do të ruajë përkohësisht ose një bankë shtetërore ose kontrollin mbi një bankë.

#### 4. PËRPARËSITË E QEVERISË PËR BLERËSIT

4.1 Qeveria konsideron si blerës të mundshëm të bankave shtetërore investitorët vendas dhe të huaj, të cilët plotësojnë kriteret e vendosura për përzgjedhjen e tyre. Investitorët vendas, që klasifikohen si të përshtatshëm për të blerë bankat, janë personat fizikë ose juridikë. Investitorët e huaj, që klasifikohen si të përshtatshëm për të blerë bankat, janë institucionet bankare dhe institucionet financiare. Individët e huaj do të klasifikohen në atë masë sa të mos kenë të drejtën e kontrollit në bankë.

4.2 Përparësi në blerje do të kenë investitorët strategjikë institucionalë, që ofrojnë blerjen e më shumë se një të tretës së aksioneve me të drejtë vote në bankën që privatizohet, deri në shumicën absolute të aksioneve të bankës.

4.3 Për qëllime të këtij dokumenti me “investitor strategjik institucional” do të kuptohet çdo institucion bankar dhe institucion financiar jobankar i njohur në tregjet financiare ndërkombëtare, që është klasifikuar si i përshtatshëm për të blerë bankën.

4.4 Si kriter të klasifikimit të investitorëve si të përshtatshëm për të blerë bankën, në rastin kur ato ofrojnë blerjen e mbi 10% të aksioneve me të drejtë vote të bankës që privatizohet, do të shërbejnë kërkesat që shtron rregullorja e Bankës së Shqipërisë për licencimin e bankave.

#### 5. METODAT E SHITJES SË BANKAVE

Bankat shtetërore do të shiten me njëren nga metodat e mëposhtme:

##### 5.1 Shitja me tender

Shitja me tender parashikon ofrimin e çmimeve për blerje nga të paktën tre investitorë të klasifikuar si të përshtatshëm për të blerë bankën, të zgjedhur nga një ofertë të bërë në një gazetë të specializuar ndërkombëtare.

Ministria e Financave dhe Ministria e Privatizimeve do të përgatitin ofertën për shitje të bankës. Në këtë proces ato do të asistohen nga pikëpamja teknike nga një kompani e specializuar në këtë fushë. Ministria e Financave do të bëjë përzgjedhjen e kompanive që do të japin asistencë për përgatitjen e programit të privatizimit dhe realizimin e shitjes së bankave.

##### 5.2 Shitje me negociata

Me miratim të qeverisë, shitja me negociata parashikon zhvillimin e bisedimeve ndërmjet palëve të interesuara.

##### 5.3 Oferta publike

Oferta publike parashikon tregtimin në bursë të aksioneve të bankës që privatizohet.

##### 5.4 Shitja e bankës klientëve të saj

##### 5.5. Shitja me kombinim të formave të mësipërme

#### 6. SHITJA E PAKETËS EKZISTUESE DHE REDUKTIMI I PJESEMARRJES SHTETËRORE NËPËRMJET SHITJES SË PJESËS SË SHTUAR TË TIJ

6.1 Në rastin kur banka vlerësohet relativisht e kapitalizuar dhe me një portofol huash e investimesh të mira, shteti shet paketën ekzistuese të aksioneve, kurse në rastin e domosdoshmërisë së rikapitalizimit të bankave shtetërore dhe të një portofoli jo të mirë huash dhe investimesh, qeveria preferon rritjen e kapitalit të bankave nëpërmjet nënshkrimit publik ose privat të aksioneve të emetuara rishtazi.

6.2 Nënshkrimi privat mund të bëhet nga investitorë privatë që kërkojnë të blejnë më shumë se 10% të shtesës së kapitalit dhe nga depozitues individë brenda vlerës së depozitës së tyre mesatare për vitin e fundit. Nënshkrimi publik i aksioneve të emetuara rishtazi duhet të bëhet sipas ligjeve në fuqi në kohën e nënshkrimit.

#### 7. FLEKSIBILITETI I QEVERISË KUNDREJT KËRKESAVE TË BLERËSIT KUR AI ËSHTË NJË INVESTITOR STRATEGJIK INSTITUCIONAL

7.1 Në rast se blerësit janë investitorë strategjikë institucionalë, të klasifikuar si të përshtatshëm për të blerë bankën, bankat do të ofrohen për shitje si një e tërë. Kur kjo është e pamundur, qeveria do të negociojë me investitorët, në përputhje me aktet ligjore në fuqi. Në këtë rast do të ofrohet për shitje vetëm pjesa e pastër e bankës, duke synuar një çmim më të lartë.

#### 8. FAZAT E PROCESIT TË PRIVATIZIMIT TË BANKAVE SHTETËRORE

Procesi i privatizimit të bankave shtetërore do të kalojë nëpër katër faza:

8.1 Parapërgatitja për privatizim. Në këtë fazë do të punohet në këto drejtime:

a) Përgatitja dhe miratimi i strategjisë së privatizimit, e cila do të publikohet.  
b) Shndërrimi i bankave tregtare me kapital shtetëror në shoqëri tregtare, regjistrimi si shoqëri anonime dhe licencimi i tyre në mbështetje të ligjit nr.8075, datë 22.2.1996 “Për sistemin bankar në Republikën e Shqipërisë” dhe rregullores së Bankës së Shqipërisë për licencimin e bankave.

c) Futja e standardeve të reja kontabël të njësura me ato të pranuar në shkallë botërore (IAS).

ç) Auditingu dhe vlerësimi paraprak i bankave.

d) Caktimi i këshilltarëve të qeverisë e të bankave, për procesin e privatizimit.

8.2 Përgatitja për privatizim Në këtë fazë do të synohet:

a) Ristrukturimi i bankave, kur ai është i mundur.

b) Përcaktimi i pjesës që do të shitet.

c) Kërkimi i investitorëve strategjikë, në bashkëpunim me Bankën e Shqipërisë dhe me institucionet ndërkombëtare.

8.3 Miratimi i formulës dhe i planit të privatizimit. Në këtë fazë zgjidhen detyra të tilla:

a) Miratimi i formulës së privatizimit për secilën bankë.

b) Hartimi i planit të privatizimit dhe i rregulloreve përkatëse.

Miratimi i formulës së privatizimit për çdo bankë do të bëhet nga Kuvendi Popullor.

8.4 Privatizimi i bankave.

9. VLERËSIMI I BANKËS DHE KOSTOJA E QEVERISË

9.1 Vlerësimi i bankës që privatizohet do të bëhet me vlerën e tregut.

9.2 Të ardhurat nga privatizimi i bankave qeveria do t’i përdorë për sistemin bankar. Kostoja e privatizimit të bankave do të përballohet (sa të jetë e mundur) nga burime të huaja dhe në fund nga Buxheti i Shtetit.

10. KONSIDERATA PËR FORMULËN DHE RADHËN PARËSORE TË PRIVATIZIMIT TË BANKAVE

10.1 Në përgatitjen e formulës së privatizimit të çdo banke dhe në paraqitjen e saj në Kuvendin Popullor do të kihet parasysh qëllimi, objektivat e qeverisë për privatizimin e bankave, si dhe analizat që do të kryhen për këtë qëllim për çdo bankë që privatizohet.

10.2 Qeveria angazhohet për të privatizuar së pari Bankën Tregtare Agrare dhe më pas Bankën Kombëtare Tregtare dhe Bankën e Kursimeve.

10.3 Për bankat që do të privatizohen, qeveria synon të arrijë privatizimin e tyre, duke u ofruar, së pari, për shitje bankat investitorëve strategjikë institucionalë. Më vonë një pjesë të aksioneve qeveria synon ta shpërndajë për investitorët vendas dhe klientët e bankave.

11. ROLI I KËSHILLTARËVE TË HUAJ, AUTORITETI DHE PËRGJEGJËSITË E TYRE

11.1 Ministria e Financave dhe Ministria e Privatizimeve, në procesin e privatizimit të bankave shtetërore, do të aktivizojë institucione të specializuara në rolin e këshilltarëve financiarë e juridikë, të cilët kanë përvojë në privatizimin e bankave.

11.2 Detyrat dhe përgjegjësitë e tyre do të caktohen në termat e referencës që do miratohen nga Ministria e Financave dhe Banka e Shqipërisë. Për zgjedhjen e këshilltarëve të huaj do të zbatohen standardet ndërkombëtare dhe ligjet në fuqi në Republikën e Shqipërisë.

12. ROLI DHE DETYRAT E INSTITUCIONEVE NË PROCESIN E PRIVATIZIMIT

Procesi i privatizimit do të drejtohet nga Ministria e Financave dhe Ministria e Privatizimeve, në bashkëpunim me Bankën e Shqipërisë, bankat shtetërore që do të privatizohen dhe këshilltarët e huaj.

Me hyrjen në fuqi të strategjisë së privatizimit, do të përcaktohen detyrat e secilit institucion.